

Utrikesutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av det avancerade ramavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Chile, å andra sidan

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av det avancerade ram-avtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Chile, å andra sidan (RP 78/2025 rd): Ärendet har remitterats till utrikesutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- enhetschef Kent Wilska, utrikesministeriet
- ledande specialsakkunnig Kimmo Sinivuori, utrikesministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att riksdagen godkänner ett avancerat ramavtal mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Chile, å andra sidan, och att riksdagen antar en lag för att sätta i kraft de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

Avtalet är till sin karaktär ett blandat avtal som innehåller bestämmelser som faller dels inom unionens, dels inom medlemsstaternas befogenhet. Ett mål för det avancerade ramavtalet är att på nytt bekräfta förbindelsen mellan parterna inom politisk dialog, samarbete och handel baserat på ömsesidighet och ett gemensamt intresse. När det träder i kraft ersätter avtalet det associeringsavtal och det interimsavtal om handel som parterna tidigare ingått.

Avtalet ska träda i kraft den första dagen i den tredje månaden efter datumet för den senaste anmälan genom vilken parterna underrättar varandra om att de interna förfaranden som krävs för avtalets ikraftträdande har slutförts. I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Lagen avses träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft, vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Betänkande UtUB 7/2025 rd

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

(1) Regeringen föreslår att riksdagen godkänner ett avancerat ramavtal mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Chile, å andra sidan, och att riksdagen antar en lag för att sätta i kraft de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

(2) Det tidigare avtalsförhållandet mellan EU och Chile byggde på ett associeringsavtal från 2002. Sedan det avtalet ingicks har både EU:s och Chiles ställning i det internationella samfundet och samarbetet förändrats, och man har velat modernisera associeringsavtalet så att det bättre återspeglar parternas relationer och roller i det internationella samfundet och förändringarna i omvärlden, inklusive de nya globala utmaningarna. Ursprungligen gällde förhandlingarna ett enda avtal, som skulle ha trätt i kraft när alla medlemsstater, EU och Chile hade godkänt avtalet i enlighet med sina interna förfaranden. Det beslutades dock att bestämmelserna om handel och marknadstillträde för investeringar, som hör till EU:s exklusiva befogenhet, skulle ingå i ett interimsavtal om handel för att dessa bestämmelser skulle kunna träda i kraft snabbare. Interimsavtalet om handel trädde i kraft den 1 januari 2025. Utskottet anser att det valda förfarandet är det rätta. Interimsavtalet om handel upphör att gälla när det avancerade ramavtalet träder i kraft.

(3) Utrikesutskottet anser att det är positivt och viktigt att ett avancerat ramavtal ingås med Chile. Utskottet välkomnar att avtalets övergripande tema enligt propositionen är respekten för de demokratiska principerna, de mänskliga rättigheterna, de grundläggande friheterna och rättsstatsprincipen och för klausulerna om motverkande av spridning av massförstörelsevapen.

(4) Syftet med det avancerade ramavtalet är att intensifiera dialogen mellan parterna och att stärka samarbetet på flera områden. Chile samt EU och dess medlemsstater har gemensamma mål bland annat i fråga om multilateralt internationellt samarbete och frihandel. Med beaktande av detta kan stärkt dialog och samarbete anses främja också Finlands intressen och stödja vårt lands verksamhet i internationella sammanhang. Ett närmare säkerhetssamarbete mellan EU och Chile främjar båda parterns inre säkerhet. Ur Finlands synvinkel har bland annat samarbetet kring bekämpning av terrorism och organiserad brottslighet samt motverkande av spridning av massförstörelsevapen positiva effekter.

(5) Enligt uppgifter till utskottet har de avtal som förhandlats fram inga betydande konsekvenser för statsbudgeten, men de har positiva konsekvenser för handelsförbindelserna och samarbetet mellan EU och Chile. Avtalen öppnar nya möjligheter för handel och investeringar och underlättar tillträdet för finländska företags produkter och tjänster till den chilenska marknaden.

(6) Hittills har tio EU-medlemsstater godkänt avtalet nationellt. Enligt uppgift fattar Europeiska unionens råd beslutet om ingående av avtalet på unionens vägnar sannolikt först efter det att alla dess medlemsstater först har meddelat att de nationella förfarandena har slutförts. Vid utskottets sakkunnigutfrågning bedömdes det att detta kommer att ta lång tid. Rådets rättstjänst söker för närvarande en rättslig lösning för att avtalet ska kunna träda i kraft stegvis i ett medlemsland i taget. Europaparlamentet har den 9 februari 2024 gett sitt godkännande till att avtalet ingås. Chile å sin sida har meddelat att landet har slutfört de interna förfaranden som krävs för att avtalet ska träda i kraft.

Betänkande UtUB 7/2025 rd

(7) Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Utrikesutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner avtalet i proposition RP 78/2025 rd till den del det hör till Finlands behörighet.

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 78/2025 rd utan ändringar.

Helsingfors 16.10.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Johannes Koskinen sd
vice ordförande Sofia Vikman saml
medlem Eva Biaudet sv
medlem Pekka Haavisto gröna
medlem Veronika Honkasalo vänst
medlem Antti Kaikkonen cent
medlem Atte Kaleva saml
medlem Anne Kalmari cent
medlem Pia Kauma saml
medlem Jarmo Lindberg saml
medlem Wille Rydman saf
medlem Jenna Simula saf
medlem Ville Skinnari sd
medlem Tytti Tuppurainen sd
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Tuula Väättäinen sd.

Sekreterare var

utskottsråd Tiina Larvala.